

ת"פ 46781/09/17 - מדינת ישראל נגד מחמוד עאבדין

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 46781-09-17 מדינת ישראל נ' עאבדין

בפני
בעניין: כבוד השופט - ס. הנשיא ניר מישורי לב טוב
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמוד עאבדין

הנאשמים

גזר דין

מבוא:

1. ביום 11/03/18 הודה הנאשם והורשע במסגרת ת"פ 46781-09-17 **(להלן: "התיק העיקרי")** בביצוע עבירת ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיפים 2 ו- 14 (ב) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו - 1955 (להלן: "חוק הגנת חיית הבר"), בציד בשיטות אסורות (רשתות) - עבירה לפי סעיפים 5 (6) ו- 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר, בציד באזור אסור (אזור מס' 12 לתוספת) - עבירה לפי תקנה 1 לתקנות להגנת חיית הבר (אזורים אסורים) תשל"א - 1971 ולפי סעיף 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר וכמו כן באיסור החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיפים 8 (א)(3) ו- 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר.

ביום 28/06/2018 הודה והורשע הנאשם בעבירות המיוחסות לו במסגרת תיק החקירה בת.ר 65652/16, **(להלן: "התיק המצורף")** בעבירת ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיפים 2 ו- 14 (ב) לחוק הגנת חיית הבר, בציד בשיטות אסורות (רשתות) - עבירה לפי סעיפים 5 (6) ו- 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר, וכמו כן באיסור החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיפים 8 (א)(3) ו- 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר.

2. מעובדות התיק העיקרי והתיק המצורף בהן הורשע הנאשם עולה כדלקמן:

התיק העיקרי:

ביום 19/08/2016, בשעה 17:00 ובסמוך לה, בסמוך לשטחי מרעה המצויים מזרחית לשוב מעלה גמלא

שברמת הגולן (להלן: "אזור הציד"), עסק הנאשם בציד חוחיות באמצעות רשתות ערפל. הנאשם הסתתר באזור הציד ולאחר שנתגלה מחבואו, נמלט מאזור הציד תוך שבנתיב בריחתו הוא זורק מספר פריטים שהיו ברשותו, עד אשר נתפס ועוכב.

על ציר בריחתו של הנאשם נמצאו ארבע (4) רשתות ערפל, אחת מהן משומשת, שקית עם אוכל לציפורים וגרב ניילון. באזור הציד, במקום בו הסתתר הנאשם, נמצאה סלסלת פלסטיק צהובה מכוסה בגרב ניילון, גרב הדומה לזו שנתפסה בציר בריחתו של הנאשם, כאשר היא מונחת בתוך סלסלת פלסטיק אדומה תואמת. בסלסלת הפלסטיק הצהובה נמצאו ארבע עשרה (14) חוחיות אשר ניצודו על ידי הנאשם, כאשר שתיים (2) מתוכן מחוברות לרתמות.

התיק המצורף:

ביום 30/12/2016 צד הנאשם ללא רישיון או היתר ארבע (4) חוחיות (חוחית הינה חיית בר מוגנת) באמצעים אסורים (רשתות) ובאזור האסור בצייד והחזיק חיית בר מוגנת מסוג חוחית.

3. טיעונים לעונש מטעם הצדדים:

טיעוני ב"כ המאשימה:

א. ב"כ המאשימה הגיש גיליון הרשעות קודמות (ת/1) ממנו עולה כי לנאשם הרשעה קודמת (משנת 2010) בתחום עבירת הציד ללא רישיון או היתר.

ב. מדובר בנאשם רציוויסט, ובעבירה הקודמת אותה ביצע כמפורט בת/1 לא הפיק הנאשם וחדל ממעשי הציד. במסגרת התיק העיקרי מדובר בציד 14 חוחיות ובתיק המצורף בציד 4 חוחיות, ובכך יש ללמד על חומרת המעשים.

ג. לעניין מדיניות הענישה הפנה ב"כ המאשימה לת.פ 29773-02-16 מדינת ישראל נ' קרם לעניין המשמעות של כמות החוחיות שנצודו, ולעניין מתחם הענישה לת.פ 679-09-15 מדינת ישראל נ' נאדר אבו פרחא ועפ"ג 61330-02-18 (מחוזי נצרת) נאדר אבו פרחא נ' מדינת ישראל.

ד. לאור האמור המאשימה עותרת להטלת מאסר בפועל שינוע בין 7-10 חודשים, מאסר על תנאי שלא יפחת מ- 7 חודשים, קנס כספי הנע בין 15,000 ₪ - 30,000 ₪. כמו כן חתימה התחייבות כספית בסכום שלא יפחת מכפל הקנס, וצו להשמדת מוצגים בתיק העיקרי (התיק העיקרי).

דברי ב"כ הנאשם:

א. לטענת ב"כ הנאשם, במקרה הנדון אין כל רלוונטיות לפסיקות אותן ציין ב"כ המאשימה.

ב. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. צירף תיק חקירה גם במסגרתו לקח אחריות, והנאשם בעצם צירוף התיקים ביקש להתחיל דרך חדשה ולהותיר את עברו מאחור.

ג. הנאשם הביע חרטה על מעשיו והבין את חומרת מעשיו.

ד. מצבו הסוציאקונומי של הנאשם בכי רע, הוא מפרנס יחיד, נשוי + 3 ילדים, וכמו כן מפרנס את הוריו. לנאשם חובות כספיים למל"ל בסך של כ - 50,000 ₪.

ה. בהתייחס לגיליון ההרשעות (ת/1) ציין בא כוחו כי מדובר בעבירה משנת 2010 שהתיישנה, ומעבר לעבירה זו לנאשם אין הרשעות קודמות.

ו. לטענת הסניגור מתחם הענישה הראוי הינו מאסר על תנאי עד מאסר בפועל למספר חודשים בודדים שירוצה בעבודות שירות, כאשר מבקש הוא להסתפק במאסר הצופה פני עתיד. בהתייחס לקנס ציין כי כל קנס יגרום לנזק כלכלי משמעותי לנאשם ובני משפחתו, ומבקש לחרוג ממתחם העונש שהינו בין 8,000 ₪ - 2,000 ₪ היות ואין מדובר בשימוש ברובה או בצייד המלווה בהתעללות. בפועל כל החוחיות שוחררו.

דברי הנאשם:

מביע חרטה על מעשיו ומצהיר כי לא יבצע עבירות ציד בעתיד.

4. חוות דעת הממונה (מיום 15/10/2018):

על פי החלטת בית המשפט נשלח הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

מחוות הדעת עולה כי הנאשם נמצא כשיר לכל עבודה ללא מגבלותוכי הומלץ להציבו בבית אליסיה עידן העמותה לשירותים קהילתיים ולקשישים בירושלים, החל מיום 28/11/2018.

5. דיון והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה

העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 ב' לחוק העונשין).

1.

מלאכת גזירת דין מורכבת משלושה שלבים עיקריים כלהלן:

א. קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג לחוק העונשין).

ב. בחינה האם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בין לקולא ובין לחומרא

(שיקום, הגנה על שלום הציבור).

ג. קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג(ב) לחוק

אירוע אחד או מספר אירועים :

2.

על פי הוראת סעיף 40ג לחוק העונשין, בשעה שהורשע הנאשם בגין כמה עבירות, יש לבחון תחילה האם מדובר באירועים נפרדים, וככל שבית המשפט מגיע למסקנה שהאירועים נפרדים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מהאישומים בנפרד. לעומת זאת, כאשר העבירות בגין הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם ענישה הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו.

בית המשפט העליון נדרש להכריע בשאלה מה בין "אירוע" ל"מעשה" וזאת במסגרת ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (29/10/2014).

בפתח דבריו מצוין כב' השופט י. דנציגר כי :

"המונח "אירוע" הינו מונח חדש שהוכנס לחוק העונשין במסגרת תיקון 113, ועל אף שניתן היה לצפות כי תיכלל בתיקון 113 הגדרה כלשהי למונח זה, הרי שהגדרה כזו לא נכללה בו. דווקא, תיקון 113 לחוק העונשין אינו מגדיר מהו "אירוע", ואף אינו קובע מהו המבחן המשפטי שעל פיו יבחין בית המשפט בין תרחיש עובדתי אחד שיוגדר כ"אירוע" לבין תרחיש עובדתי אחר שיוגדר כ"כמה אירועים". המחוקק הותיר שאלות אלה פתוחות לפרשנות"

כב' השופט י. דנציגר מאמץ שני מבחנים אשר נקבעו להגדרת "מעשה" לעניין סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי גם לעניין השאלה האם כל עבירה מהווה "אירוע" בפני עצמה :

"האחד, המבחן הצורני-עובדתי, שבמסגרתו בוחנים האם ניתן להפריד בין פעולות שנעשו ברצף ובסמיכות יחסית של זמן ומקום, דהיינו האם מדובר בפעולה יחידה מתמשכת שלא ניתן לפצלה לתת-פעולות או שמא בשרשרת פעולות עוקבות שכל אחת מהן היא חוליה נפרדת. השני, המבחן המהותי-מוסרי, שנוהג בעיקר בעבירות הנעברות בגופו של אדם (להבדיל מעבירות רכוש), ושבמסגרתו מתמקדים בנזקים שגרמה התנהגותו של העבריין לנפגעי העבירה ובאינטרס החברתי שנפגע. במסגרת מבחן זה נבחנת בין היתר - אם לא בעיקר - שאלת ריבוי הנפגעים."

כב' השופט דפנה ברק ארז סבורה כי יש להחיל מבחן חדש בקביעת היות מעשיו של נאשם בבחינת "אירוע" אחד או מספר "אירועים". על פי מבחן זה תוכרע הסוגיה בהינתן קשר "ענייני והדוק" בין הפעולות ועל פי מבחן ניסיון החיים. לגישה, ניתן לקבוע כי מדובר ב"אירוע" אחד כאשר קיימת סמיכות זמנים בין העבירות אך גם כאשר "תהינה חלק מאותה תוכנית עבריינית" גם אם בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. כדוגמא רואה כב' השופט דפנה ברק ארז במספר איומים כנגד עובדי ציבור על רקע אידיאולוגי משום "אירוע" אחד גם אם בוצעו על פני תקופה שכן קיים קשר הדוק ביניהם, כחלק מתוכנית עבריינית אחת.

כב' השופט ע' פוגלמן מצטרף בדעתו לכב' השופט ברק ארז בקובעו כי :

"מצטרף אני לתפיסתה העקרונית של חברתי. אולם, אבקש להדגיש כי להשקפתי התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. נמצאנו למדים כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית."

גישת "הקשר ההדוק" אומצה בפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 5643/14 מ"י נ' המשיבה, לא פורסם (23/06/2015), נקבע בעניין של סדרת עבירות נשק שנעברו על פני מספר חודשים :

"יישומו של מבחן "הקשר ההדוק" שנקבע בעניין ג'אבר על הערעורים שלפנינו מעלה, כי למצער נכון היה לסווג חלק מן העבירות בהן הורשעו כל אחד מהמערערים כ"אירוע אחד", ויתכן שאף את כולן. בנדון דידן, מתארים כתבי האישום המתוקנים תכנית עבריינית שהתרחשה במשך כשלושה חודשים, במסגרתה ביצעו המערערים (כל אחד וחלקו הוא) עבירות שונות בנשק עבור בצע כסף. תכנית זו אמנם כללה מעשים שונים, אך אין בכך כדי להגדיר כל אחד מהם כ"אירוע" נפרד בפני עצמו, ודומה כי ישמש בטענת המערערים כי מדובר במסכת עבריינית אחת, וכי מתקיים בין העבירות קשר ענייני ברור. יוזכר, כי חלק מן האישומים השונים מתייחסים לעבירות דומות שהתבצעו באותם ימים ובין אותם נאשמים - על כן ברי, כי לא ניתן להגדירם כאירועים שונים כפי שקבע בית משפט קמא, ולקבוע בצד כל אחד מהם מתחם ענישה נפרד."

יפים לענייננו הדרך בה מיישם בית המשפט העליון את מבחן הקשר ההדוק במקרה בו הואשמו נאשמים בעבירות דומות שהתרחשו בנקודות זמן שונות בע"פ 258/17 סלאח ואח' נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (10/8/17) :

16". בנדון דידן, הנסיבות העובדתיות של האירועים השונים, מעידות בבירור כי עניין לנו ב'כמה אירועים'. אף שהעבירות בוצעו באותה שכונה, ובסמיכות זמנים מסוימת, הרי שכל אחד מהאירועים המתוארים בכתב האישום בוצע ביום אחר, במקום אחר, ובמסגרת התקהלויות והתפרעויות שונות. מלאכותי עד מאד יהיה 'למזג' את העבירות שביצעו המערערים לכדי אירוע אחד. בצדק קבע אפוא בית המשפט המחוזי כי ב'כמה אירועים' עסקינן, המחייבים קביעה של

מתחמי ענישה נפרדים ומובחנים."

במקרה שלפנינו, ב"כ המאשימה לא טען לקיומם של שני אירועים נפרדים.

לאחר עיון בתיקים בגינם הורשע הנאשם נראה כי ראוי לקבוע כי מדובר במקרה זה ב"אירוע" אחד. המדובר בעבירות אשר בוצעו במועדים שונים אך קיימת סמיכות זמנים בין העבירות. העבירות בתיק העיקרי נעברו בחודש 08/2016 ואלו בתיק המצורף נעברו בחודש 12/2016. מדובר בעבירות אשר בוצעו בהפרש חודשים בודדים האחד מהשני ומדובר בעבירות זהות של ציד חיות בר מוגנת ללא רישיון או היתר בשיטות אסורות ובהחזקת חית בר מוגנת.

משהגעתי למסקנה זו מן הדין לקבוע בגין שני התיקים מתחם עונש אחד .

בהתייחס לשני התיקים :

עבירה של ציד חיות בר מוגנת

סעיף 2 לחוק להגנת חיות הבר, התשט"ו-1955 :

איסור צידה -

"לא יצוד אדם ציד או חיות בר מוגנת, אלא ברשיון ציד או בהיתר על פי סעיף 3".

סעיף 14 לחוק להגנת חיות הבר, התשט"ו-1955 קובע :

" (א) העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רשיון או היתר שניתן על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, מאסר שנה אחת או קנס.

(ב) העובר עבירה לפי הוראות הסעיפים 2, 3 ו-4 דינו - מאסר שנתיים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

מכאן כי העבירה של ציד חיות בר מוגנת היא עבירה מסוג עוון, כאשר עונש המאסר המקסימאלי בגינה הינו שנתיים. כמו כן, העונש יכול להיות "מאסר שנתיים או כפל הקנס".

סעיף 5 לחוק להגנת חיות הבר, התשט"ו-1955 :

"שיטות אסורות

5. לא יצוד אדם ציד בשיטות ובאמצעים אלה:

...

(6) שימוש במלכודות, ברשתות או בדבק"

סעיף 8 (א) (3) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 :

"8. (א) (3) לא יחזיק אדם חיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד, או אם באה לידי מבעל היתר סחר כללי או מיוחד או היתר העברה כללי או מיוחד, או אם הנו מחזיק כדין כאמור בסעיף קטן (ב). "

סעיף 36 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 מורה כדלקמן :

"נקבע בחוק מאסר בלבד או נקבע מאסר או קנס לחלופין, רשאי בית המשפט להטיל מאסר או קנס או שניהם כאחד; אולם מקום שנקבע בחוק מאסר חובה לא יטיל בית המשפט קנס בלבד."

סעיף 61 (א)(3) לחוק העונשין קובע כי :

"אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משנה ולא יותר משלוש שנים - קנס עד 75,300 שקלים חדשים". מכאן כי בסמכות בית המשפט להטיל קנס עד 150,600 ₪.

השלב הראשון:

הערך החברתי המוגן שנופגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו :

בענייננו, אין ספק כי "הערך המוגן" הינו שמירה על חיות הבר, על שלמותן ומניעת סכנת הכחדתן של חיות הבר. מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה שלפנינו הינה חמורה למדי בשל מספר העבירות אותן ביצע הנאשם והעובדה כי הנאשם עסק בציד חוחיות במספר הזדמנויות באמצעות רשתות ערפל אותן הניח בשטח במטרה לצוד חוחיות, וכן התנהגותו של הנאשם שעה שהסתתר באזור הציד ולאחר שנתגלה מחבואו נמלט מאזור הציד תוך שבנתיב בריחתו הוא זורק מספר פריטים שהיו ברשותו, פריטים ששימשו ככלי ציד, עובדה העשויה ללמד על הפגיעה בחוחיות. בהתיק העיקרי צד הנאשם 14 חוחיות ובתיק המצורף 4 חוחיות.

כב' השופט טירקל ציין ברע"פ 1161/04 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל, תק-על 2005(2), את האיסור לצוד עוד מדיני המשפט העברי:

"בעניין ציד בעלי חיים ידועה תשובתו שלרבי יחזקאל לנדא, (פולין 1713 - פראג 1793) בעל שו"ת "נודע ביהודה", שהיה רבה של פראג ומגדולי הפוסקים שבדורו, שנשאל:

"איש אחד אשר זכהו השם בנחלה רחבה ויש לו כפרים ויערות אשר בה יערות תרמוש כל חיתו יער, אם מותר לו לילך בעצמו לירות בקנה שריפה [=רובה ציד] לצוד ציד או אם אסור לישראל לעשות דבר זה, אי [=אם] משום צער בעלי חיים, אי משום בל תשחית, ואי משום שנהגו בו איסור".

בתשובתו אמר, בין היתר:

"ואמנם מאד אני תמה על גוף הדבר, ולא מצינו איש ציד [במקרא] רק בנמרוד ובעשו, ואין זה דרכי בני אברהם יצחק ויעקב... ואיך ימית איש ישראלי בידים בעלי חיים בלי שום צורך רק לגמור חמדת זמנו להתעסק בצידה!?"

בסיכום דבריו אמר:

"ולכן יש בדבר זה מדה מגונה, דהיינו אכזריות, וגם איסורא וסכנתא [=איסור וסכנה]... ולכן השומע לי ישכון בטחה שקט ושאנן בביתו, ולא יאבד זמנו בדברים כאלה... והיה זה שלום. מנאי [=ממני], הטרוד" (שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא, יורה דעה, סימן י') (ההדגשות שלי - י' ט')."

בע"פ (מרכז) 45128-12-10 - עלאא באזלאמיט ואח' נ' מדינת ישראל, תק-מח 2011(2), 11138 נקבע על ידי בית המשפט בעניינה של עבירת הציד הבלתי חוקי כי:

"על ביהמ"ש להילחם בתופעה של ציד בלתי חוקי ולהכביד ידו על מבצעי עבירה כאמור עד כי תהפוך בלתי כלכלית ובלתי כדאית לעוסקים בה. רק ענישה של ממש תביא להרתעה ויהא בה כדי להציל את נוף ארצנו."

המחוקק אף הביע דעתו בעניין הצורך בהחמרת הענישה בתיקון החוק (תיקון מס' 6 תשס"ט-2008), ובו הוגדל גובה הקנס המירבי לכפל הקנס שנקבע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

נסיבות הקשורות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם

(1) התכנון שקדם לביצוע העבירה;

בהתייחס להתיק העיקרי, הנאשם נתפס ועוכב באזור הציד, כאשר בנתיב בריחתו הוא זרק כאמור לעיל מספר פריטים שהיו ברשותו. נמצאו ארבע (4) רשתות ערפל, אחת מהן משומשת, שקית עם אוכל לציפורים וגרב ניילון. באזור הציד, במקום בו הסתתר הנאשם, נמצאה סלסלת פלסטיק צהובה מכוסה בגרב ניילון, גרב הדומה לזו שנתפסה בציר בריחתו של הנאשם, כאשר היא מונחת בתוך סלסלת פלסטיק אדומה תואמת. בסלסלת הפלסטיק הצהובה נמצאו ארבע עשרה (14) חוחיות אשר ניצודו על ידי הנאשם כאשר שתיים (2) מתוכן מחוברות לרתמות.

מעובדות אלו והעובדה כי מרחק רב מאוד מפריד בין מקום מגורי הנאשם בשכונת ראס אל עמוד בירושלים למקום ביצוע העבירות ברמת הגולן (התיק העיקרי) ובתחומי המחוז הצפוני (בתיק המצורף) אני למד על תכנון ארוך טווח ובעל צורך בהכנה לוגיסטית בביצוע העבירות מושא התיקים שבפני ולא בעבירות המבוצעות בלהט הרגע.

בהתייחס לתיק המצורף נמסר בעובדות בהן הודה הנאשם בתיק המצורף כי הנאשם עשה שימוש ברשתות עת עסק בציד ארבע (4) חוחיות ומכאן שהעבירות לוו בתכנון מוקדם.

(2) חלקו של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הינו מלא. הנאשם פעל לבדו ואחריותו הינה מוחלטת.

"מידת הנזק" שנגרם או שהיה צפוי להיגרם מביצוע עבירה של החזקת חיית בר מוגנת הינה פונקציה של מספר גורמים :

במקרה דנן עסקינן בחוחית שהינה חיה מוגנת אשר נמצאת בסכנת הכחדה ממשית בארץ ישראל כתוצאה מציד בלתי חוקי .

במקרה שלפנינו הנאשם הורשע על סמך הודאתו בביצוע עבירת ציד חוחיות בשיטות אסורות בשני התיקים כמפורט לעיל. אמנם לט נטען בעובדות התיקים בהן הודה הנאשם כי מי מהחוחיות מתה במהלך ביצוע העבירות אך גם בלכידתן של החוחיות יש משום נזק על פי רוב לציפורים אלו, קל וחומר הנזק הפוטנציאלי בלכידתן ושביין הן לחוחיות שנלכדו והן למין המצוי בסכנת הכחדה כפי שהוכח בפני בית משפט זה פעמים רבות באמצעות חוות דעת המתעדכנות מעת לעת.

הנאשם ביצע העבירות על פני פרק זמן ממושך של מספר חודשים (התיק העיקרי בחודש 08/2016 והתיק המצורף כ - 4 חודשים מאוחר יותר בחודש 12/2016), וביצע הפעולות הציד באופן דומה.

במסגרת הטיעונים לעונש ב"כ המאשימה ביקש להתחשב בעובדה כי מדובר בציד של מספר משמעותי של חוחיות (בתיק העיקרי 14 ובתיק המצורף 4).

לענייננו קיימת חשיבות למספר החוחיות שצד הנאשם, ובמקרה שלפנינו אין מדובר במספר בודד של חוחיות שנצודו, ועובדה זו מתיישבת עם כוונות סחר יותר מאשר כוונה לגידול עצמי. כך יש גם חשיבות מסוימת לעובדה כי הנאשם הורשע בהצבת מספר רשתות באזור ציד לא מצומצם ונתפסו פריטים/כלי עבודה בהם עשה הנאשם שימוש בבחינת עובדה המלמדת על היקף נרחב למדי ולא מצומצם של פגיעה פוטנציאלית באוכלוסיית החוחיות עקב מעשי הנאשם.

מדיניות הענישה הנוהגת

להלן התייחסות לפסיקה הנוהגת בעבירת ציד חיות בר מוגנת כאשר תשומת הלב הינה כי במרבית המקרים כמפורט להלן אין מדובר בביצוע מספר רב של עבירות כפי שבמקרה שלפנינו. עוד אציין כי עיון במדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי קיימת מגמת החמרה בענישה הנוהגת בהתייחס לעבירות אלו, אם בהטלת מאסר על תנאי במקרה של תיק בודד והיעדר עבר פלילי ואם בהטלת מאסרים בפועל במקרים בהם שב הנאשם על מעשיו:

א. **עפ (מרכז) 45128-12-10 - עלאא באזלאמיט ואח' נ' מדינת ישראל, תק-מח 11138, (2)2011**, ציד והחזקת 48 חוחיות. בית המשפט המחוזי דוחה הערעור על הטלת מאסר מותנה, קנס והתחייבות ע"ס 5000 ₪ ומגדיל הקנס מ 5000 ₪ אשר הושתו על ידי בית משפט קמא ל 10,000 ₪.

ב. **ע"פ 1642-12-11 מדינת ישראל נ' סלאח אל דין -** בית המשפט המחוזי דוחה ערר המדינה בגין הטלת קנס ע"ס 2000 ₪ והתחייבות ע"ס 10,000 ₪ וזאת בגין ציד דורבנים באמצעות מלכודות. עם זאת מציין בית המשפט כי:

"לאחר ששמענו טיעוני הצדדים ואף שאנו סבורים שהצדק הוא עם ב"כ המערערת, באשר למדיניות הענישה המחייבת החמרה בעבירות ציד תוך פגיעה בחיות בר מוגנות וכי העונש שהוטל על המשיב הינו נמוך במידה משמעותית מהרף הנהוג שלפיו מן הראוי היה להטיל עליו לכל הפחות קנס בסך 5,000 ₪, לא ראינו לנכון להתערב במקרה זה בגזר הדין וזאת נוכח הנסיבות האישיות הקשות, עליהן עמד המשיב בטיעוניו בפנינו."

ג. **ע"פ 21024-03-12 המשרד לאיכות הסביבה ירושלים רשות שמורות טבע מדור תביעות נ' פחמאוי** (פורסם במאגרים משפטיים מיום 11.10.2012): המשיב הורשע בעבירה של החזקת חיות בר מוגנת. במועד ביצוע העבירה היה תלוי ועומד נגדו עונש מאסר על תנאי

בר-הפעלה בן 7 חודשים שהושת עליו בגין ביצוע עבירת ציד. המשיב הורשע בעבירה של החזקת חיית בר מוגנת, בניגוד לסעיפים 8(א)(3), 13 ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר (בגין החזקת קוצים של דורבן ותכולת קיבה של דורבן). בימ"ש קמא גזר על המשיב קנס בסך 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תחתיו, חתימה על התחייבות בסך 15,000 ₪ (או 150 ימי מאסר) וכן הורה על הפעלת התחייבות בסך 10,000 ₪. בנוסף, האריך בימ"ש קמא את המאסר המותנה בן 7 חודשים שנפסק בת"פ 124/08 בשנתיים נוספות. בית המשפט המחוזי קיבל הערעור והורה על הפעלת המאסר המותנה בן 7 החודשים שנגזר על המשיב. לאור הפעלת המאסר, ובהתחשב בנסיבותיו האישיות של המשיב, בוטל הקנס שהוטל על המשיב בבימ"ש קמא. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם. הוגשה בקשת רשות ערעור לבית משפט העליון, בקשה אשר נדחתה.

ד. ת.פ 46230-07-16 מדינת ישראל נ' ארשיד (שלום טבריה , מותב זה) הנאשם הורשע בשלושה כתבי אישום בעבירות איסור החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 (א) (3) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו - 1955 (להלן: "חוק הגנת חיית הבר") , בנסיבות סעיף 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר , צידה ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיף 2 לחוק הגנת חיית הבר בנסיבות סעיף 14 (ב) לחוק הגנת חיית הבר ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), ציד בשיטות אסורות - עבירה לפי סעיף 5 (4) לחוק הגנת חיית הבר, בנסיבות סעיף 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר ועבירה לפי תקנה 5 לתקנות להגנת חיית הבר , תשל"ו - 1976 (להלן: "תקנות להגנת חיית הבר") ובאיסור צידת חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיף 2 וסעיף 14 (ב) לחוק להגנת חיית הבר , איסור ציד בשיטות אסורות - עבירה לפי סעיף 5 (4) וסעיף 14 (א) לחוק הגנת חיית הבר , ולפי תקנה 5 לתקנות להגנת חיית הבר ואיסור החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 (א) (3) וסעיף 14 (א) לחוק להגנת חיית הבר. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 5 חודשים שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים שלא יעבור עבירה של החזקת חיית בר מוגנת לפי החוק להגנת חיית הבר ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה, מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים שלא יעבור עבירה של צידה ללא רישיון ציד או היתר לפי החוק להגנת חיית הבר ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה, קנס בסך 12,000 ש"ח והתחייבות כספית על סך 12,000 ש"ח; על גזר הדין הוגש ערעור ע.פ 4164-02-18 אשר התקבל חלקית באופן שגובה הקנס הועמד על 20,000 ₪ וההתחייבות הכספית הועמדה על 25,000 ₪

ה. בת"פ 679-08-15 (שלום טבריה), מ"י נ' אבו פרחא , פורסם במאגרים המשפטיים (18/1/18) הוטלו על הנאשם אשר הורשע בציד 6 חוחיות לאחר שמיעת ראיות עונשי מאסר בפועל בן 3 חודשים, הפעלת מאסר על תנאי בן 3 חודשים במצטבר (ירותו מאחורי סורג ובריה לאחר שלא נמצא מתאים רפואית לריצוי המאסר בעבודות שירות) , מאסר על תנאי , קנס בסך 12,000 ₪, חילוט התחייבות כספית בסך 5000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית. ערעור שהוגש

על ידי הנאשם על חומרת העונש (עפ"ג 61330-02-18 (מחוזי נצרת), פורסם במאגרים המשפטיים (27/3/18) התקבל באופן חלקי באופן שעונש המאסר המותנה הופעל בחלקו (חודשיים) במצטבר וחלקו (חודש) בחופף כך שתקופת המאסר קוצרה לחמישה חודשים בפועל מאחורי סורג ובריח.

1. בת"פ (שלום טבריה) 29843-09-16 מדינת ישראל נ' בדארנה ואח', לא פורסם (21/5/18) נדון נאשם 2 בגין ביצוע עבירות החזקת חיית בר מוגנת ועבירת ציד חיית בר מוגנת (דורבן) בשני מועדים והוטלו עליו עונשי מאסר בפועל בן חודשיים שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך 12,000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית. ערעור שהוגש על ידי הנאשם על חומרת העונש נדחה, ערעור המדינה בגין קולת העונש התקבל בהסכמה באופן חלקי באופן שלא הופעל מאסר על תנאי לגביו טענה המאשימה כי הינו בר הפעלה אך עונש המאסר הועמד על ארבעה חודשים חלקי חודשיים אשר ירוצה בעבודות שירות (עפ"ג (מחוזי נצרת) 13130-07-18, נאסר נ' מדינת ישראל, עפ"ג 9802-07-18 (מחוזי נצרת) מדינת ישראל נ' נאסר, לא פורסם, 2/10/18).

מצבו הכלכלי של הנאשם כגורם בקביעת מתחם העונש ההולם :

ב"כ הנאשם טען במסגרת הטענות לעונש כי הנאשם נתון במצב כלכלי קשה. הנאשם נ+ 3 ילדים, מפרנס יחיד וכן מפרנס גם את הוריו. נטען כי לנאשם חובות למל"ל בסך של כ - 55,000 ₪. בא כוח הנאשם ביקש להציג מסמכים לאשש טענותיו לעניין מצבו הכלכלי של הנאשם, אך לא עשה כן.

מתחם העונש ההולם :

לאור האמור לעיל אני קובע כי מתחם העונש בנסיבות ביצוע העבירה שבפני, לפי "מידת הנזק" ו-"מידת האשם" הוא כדלקמן:

א. מהימנעות מהטלת מאסר ועד מאסר בפועל לתקופה של עד 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות.

ב. קנס כספי הנע בין 2500 ₪ - 20,000 ₪.

ג. חתימה על התחייבות כספית בין 5000 ₪ - 20,000 ₪.

שלב ב' בגזירת הדין - האם לסטות ממתחם העונש ההולם

בשלב השני לגזירת הדין, מכריע בית המשפט האם יש לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום לקולא ומטעמי הגנה על שלום הציבור לחומרא.

שיקום הנאשם:

סעיף 40ד לחוק העונשין מורה כי בשלב שלאחר קביעת טווח הענישה הראוי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם.

במסגרת הטיעונים לעונש לא נטען כי הנאשם זקוק להליך שיקומי, לא התבקש ולא הוכן בעניינו תסקיר שירות המבחן, ולא באו בעניינו בהמלצה שיקומית או טיפולית. מכאן כי לא מתקיים שיקול שיקומי בגזירת דינו של הנאשם ולא מצאתי כי יש מקום משיקול זה לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא.

מאידך, בעניינו של הנאשם הוגש גיליון הרשעות קודמות, ממנו עולה כי לנאשם הרשעה קודמת אחת משנת 2010 בעבירת ציד ללא רישיון וללא היתר בשיטות אסורות. כמו כן לקחתי בחשבון כי העבירה האחרונה בה הורשע הנאשם בתיק זה הינה משנת 2016. לאור זאת לא מצאתי גם כי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשים כדי להגן על שלום הציבור.

שלב ג' בגזירת הדין - קביעת העונש הראוי :

בשלב השלישי בגזירת הדין, לאחר קביעת מתחם הענישה לעבירות בהן הורשע הנאשם וככל שאין מקום לסטות ממנו, יש להתאים בתוך מתחם העונש ההולם את גזר הדין המתאים לנאשם.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בהתאם לסעיף 40 יא' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדר מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. לצורך גזירת דינו של הנאשם שבפני נתתי את הדעת לנסיבות הבאות:

א. פגיעת העונש בנאשם - הפגיעה הפוטנציאלית לה צפוי הנאשם כתוצאה מעונש מאסר מאחורי סורג ובריח הינה ההשלכה על מצבו המשפחתי והכלכלי בפרט שעה שנטען כי הנאשם מטפל בבני משפחתו כמפרנס יחיד וכן מטפל בהוריו, קל וחומר כאשר מדובר במאסר מאחורי סורג ובריח ראשון של הנאשם העלול לדרדרו לעולם העבריינות. עם זאת, לא מצאתי בהטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות ולו לתקופה מדודה משום פגיעה קשה ובלתי מידתית בנאשם ובמי מבני משפחתו נוכח הראיות החלקיות שהוצגו לעיוני בנושא.

ב. נטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום בתיק העיקרי וכן בעובדות תיק החקירה המצורף, ובכך חסך זמן שיפוטי יקר.

ג. עברו הפלילי של הנאשם - לחובת הנאשם הרשעה קודמת משנת 2010 בעבירת ציד.

ד. חלוקת הזמן - העבירות בוצעו לפני כשנתיים. בגין התיק העיקרי הוגש כתב אישום בחלוף שנה מיום ביצוע העבירות ומדובר בפרק זמן סביר ואילו בגין התיק המצורף לא הוגש כתב אישום והתיק צורף כשהוא בשלבי חקירה בלבד בחלוף כשנתיים מביצוע העבירות.

ה. הרתעת היחיד :

נוכח חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, העובדה כי שב לסורו בחלוף חודשים בודדים מעת ביצוע העבירות החמורות בתיק העיקרי והרשעתו הקודמות בעבירת צייד, יש מקום לגזור על הנאשם עונש ראוי אשר ירתיעו מלשוב לסורו.

ו. הרתעת הרבים :

סעיף 40 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 מגדיר את שיקול הרתעת הרבים בקביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם :

"מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם."

כפי שנקבע לא אחת בפסיקה, נוכח המרחבים הגדולים בהם מצויות חיות הבר המוגנות ובהם פועלים עברייני הציד הבלתי חוקי מקשים אלו על זיהוי מבצעי העבירות ואיסוף ראיות ישירות לביצוע העבירות כך שלרוב נדרשת הרשות לאסוף ראיות נסיבתיות - עובדה המקשה על הבאתם של עבריינים לדין והרשעתם לא אחת בדין. מכאן גם כי סיכויי איתור העבריינים והבאתם לדין אינה גבוהה ומעודדת ביצוע עבירות לפי החוק להגנת חיות הבר.

הקושי של רשויות האכיפה לשים ידם על עבריינים הפוגעים בחיות הבר ובערך הטבע המוגן, לאסוף כנגדם ראיות מרשיעות ובכך למגר התופעה דורש כי ידעו העבריינים בפועל והעבריינים בכוח כי העונש הצפוי לאדם הבוחר לצוד חיות בר מוכנות בלא היתר הינו מרתיע והופך אף את העבירה לבלתי כדאית כלכלית בעליל.

ב"כ המאשימה סבור כי יש מקום להשית על הנאשם מאסר בפועל שינוע בין 7-10 חודשים ובכך להביא לעריכת שינוי במדיניות הענישה הנוהגת ולהטיל מאסר בפועל בגין מעשי ציד כפי שבוצעו בידי הנאשם שבפני אך מבלי לקבוע מסמרות בדבר עתירת המאשימה הרי שלא התרשמתי כי מקרהו של הנאשם שבפני הינו המקרה הראוי להטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, וכי הפער העונשי שיתקבל משליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריה בינו לבין נאשמים אחרים שביצעו עבירות דומות הינו בלתי מידתי.

במסגרת קביעת העונש הראוי בעניינו של הנאשם נתתי דעתי לנסיבותיו האישיות של הנאשם, החרטה אשר הביע הנאשם בפני בית המשפט בעצם הודאתו, צירוף תיק החקירה, חששו מפני פגיעה עתידית בעקבות גזר הדין, חסכון בזמן שיפוטי בהתייחס לשני התיקים, עברו הפלילי של הנאשם בעבירת ציד קודמת, הפגיעה המצטברת בערכים

המוגנים בביצוע העבירות המצויה ברף בינוני, התכנון המוקדם והנזק הפוטנציאלי הממשי הטמון במעשיו של הנאשם. כל אלו מובילים למסקנתי כי יש למקם העונש הראוי בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם וכי אין מקום במקרה זה להימנע מהטלת מאסר בפועל לצד קביעתו של עונש מידתי אשר לא יפגע בנאשם פגיעה אנושה ובלתי מידתית.

בקביעת גובה הקנס אשר יוטל על הנאשם נתתי דעתי למצב כלכלי נטען אך גם לכך כי לא הוכח בפני מצב כלכלי קשה באופן חריג.

לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של חודשיים.

המאסר ירוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות הדעת שהתקבלה בבית אליסיה עידן העמותה לשירותים קהילתיים ולקשישים בירושלים .

הנאשם יתייצב ביום 28/11/2018 במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע בשעה 08:00 בבוקר.

הנאשם מוזהר כי במהלך עבודות השירות יהיה נתון במעקב של בדיקות שתן. סירוב לעריכת בדיקת שתן או בדיקה עם ממצאים חיוביים, שתיית אלכוהול או הגעה בגילופין יהוו עילה להפסקה מנהלית וריצוי יתרת המאסר בפועל מאחורי סורג וברח.

כמו כן הובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג וברח.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מיום גז"ד לא יעבור עבירה של החזקת חיית בר מוגנת לפי החוק להגנת חיית הבר ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מיום גז"ד לא יעבור עבירה של צידה ללא רישיון ציד או היתר לפי החוק להגנת חיית הבר ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.

ד. קנס בסך 10,000 ש"ח או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 25 שיעורים חודשיים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד יום 1/2/2019 ובכל 1 לחודש ועד התשלום המלא בפועל.

אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

במידה ובתיק העיקרי הופקד פיקדון, הפיקדון יקוזז כנגד קנס שהוטל. במידה וקיימת יתרה , היתרה תוחזר למפקיד והכל בכפוף להוראות כל דין ועיקול.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות להימנע מלעבור עבירה לפי הסעיפים בהם הורשע בתיק העיקרי ובתיקים המצורפים משך 3 שנים החל מהיום. ההתחייבות תהא על סך 12,000 ש"ח; אם לא יחתום תוך 7 ימים מהיום ייאסר למשך 30 ימים וזאת במצטבר לכל עונש מאסר אחר שהוטל על הנאשם בתיק זה או בתיק אחר.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצגים במסגרת התיק העיקרי.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשע"ט, 01 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.